

КОНСПЕКТ ЗА ТЕОРЕТИЧЕН ИЗПИТ
ЗА СПЕЦИАЛИЗАНТИ
ПО СПЕЦИАЛНОСТТА „СЪДЕБНА МЕДИЦИНА И ДЕОНТОЛОГИЯ”

1. Определение, задачи, методи, съдържание и значение на съдебната медицина. Съдебномедицинска експертиза - определение.
2. Процесуални основи на съдебномедицинската експертиза у нас/ НПК и ГПК/. Организация на съдебномедицинската експертиза у нас.
3. Видове съдебномедицински експертизи.
4. Експерт - права и задължения.
5. Обекти на съдебномедицинската експертиза.
6. Съдебномедицинска документация.
7. Увреждания от механични фактори. Обща характеристика, класификация на механичните увреждания. Схема на описание на травматичните увреждания. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Твърди тъпи предмети- определение, видове, механизъм на причиняване на уврежданията.
8. Увреждания от твърди тъпи предмети. Охлузване - определение, механизъм на причиняване, морфологична характеристика., съдебномедицинско значение. Кръвонасядания - определение, механизъм на причиняване, морфологична характеристика, съдебномедицинско значение. Съдебномедицинско значение. Разкъсноконтузни рани - определение, механизъм на причиняване, морфологична характеристика. Съдебномедицинско значение.
9. Увреждания на костите и вътрешните органи от твърди тъпи предмети и значението им за съдебномедицинската експертиза. Травматични увреждания на зъбите. Увреждания от зъби.
10. Съдебномедицинска експертиза при падане от високо и върху плоскост.
11. Автомобилна травма - определение, класификация, основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Особенности на съдебномедицинската експертиза. Съдебномедицинска експертиза при автомобилен травматизъм. Механизми на получаване и обща характеристика на уврежданията. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Необходими допълнителни изследвания.
12. Автомобилна травма - блъскане на човек от движещ се автомобил - характеристика на уврежданията. Прегазване на човек от движещ се автомобил - характеристика на уврежданията.
13. Автомобилна травма - травма вътре в купето на автомобила - характеристика на уврежданията. Изпадане от движещ се автомобил и притискане на човек от автомобил- характеристика на уврежданията.
14. Железопътна травма - класификация, характеристика на уврежданията. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
15. Съдебномедицинска експертиза при увреждания от прободни и порезни оръжия. Механизъм на действие. Морфологична картина. Причини за смърт. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
16. Увреждания от остри предмети. Прободно - порезни предмети - морфологична характеристика на уврежданията. Посечни наранявания - морфологична характеристика на уврежданията. Причини за смърт. Задача на съдебномедицинската експертиза.
17. Класификация на огнестрелните оръжия, взривове и боеприпаси. Механизъм на получаване на уврежданията. Необходими допълнителни изследвания. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Увреждания от огнестрелни оръжия. Определение.

- Общи данни. Кратка съдебно -медицинска балистика. Основни задачи на съдебномедицинската експертиза. Изстрел от далечно разстояние. Морфологична характеристика на нараняванията. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
18. Увреждания от огнестрелни оръжия. Изстрел от близко разстояние. Морфологична характеристика на нараняванията. Изстрел от упор. Морфологична характеристика на нараняванията. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
 19. Увреждания от огнестрелни оръжия със сачми, атипични и самоделни огнестрелни оръжия. Характеристика на уврежданията. Задачи на съдебномедицинската експертиза. Увреждания от взривове. Морфологични находки. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
 20. Витални и послесмъртни увреждания.
 21. Причина и генеза на смъртта при механични увреждания.
 22. Механична асфиксия. Общи данни. Прижизнено протичане на механичната асфиксия. Общи морфологични признаци при смърт от механична асфиксия. Класификация на механичните асфиксии. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
 23. Механична асфиксия. Странгулации. Обесване. Загърляне. Удушване. Причини за смъртния изход. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
 24. Асфиксия от притискане на снагата. Особенности на морфологината находка. Причини за смъртта. Задачи на съдебномедицинската експертиза. Асфиксия в тясно затворено пространство. Автоеротична асфиксия. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза при механичните асфиксии. Причини за смъртния изход.
 25. Механична асфиксия. Удавяне. Причини за смъртния изход. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
 26. Механична асфиксия. Асфиксия от запушване на дихателните отвори и дихателните пътища. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
 27. Увреждания от действието на висока температура. Местно и общо действие. Овъгляване и изгаряне на труповете. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
 28. Увреждания от действието на ниска температура. Местно и общо действие. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
 29. Увреждания от действието на електрически ток. Увреждания от техническо електричество. Особенности на поразяване от електрически ток. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Увреждания от атмосферно електричество. Основни въпроси на експертната при поразяване от мълнии.
 30. Разстройство на здравето и смърт от действието на химични вещества /съдебномедицинска токсикология/. Общи данни, понятие за отрова и отравяне. Токсодинамика и токсикинетика. Фактори и условия, които определят действието на отровата. Съдебномедицинско установяване на отравянията. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Класификация на отровите.
 31. Отравяне с корозивни отрови. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
 32. Деструктивно действащи отровни вещества. Клинична картина. Морфологична находка. Допълнителни изследвания. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
 33. Хематотропни отрови. Отравяне с арсеноводород, калиев хлорат. Отравяне с въглероден окис. Клинична и морфологична картина. Допълнителни изследвания. Задачи на експертната.
 34. Отравяне с цианиди, сероводород и въглероден двуокис. Клинична и морфологична картина. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
 35. Функционални отрови. Отравяне с метилов алкохол.
 36. Отравяне с етилов алкохол. Резорбция, разпределение в организма, елиминация. Клинични прояви на остро алкохолно опиване. Установяване на алкохолно опиване при живи лица. Методи за установяване на употребата на алкохол. Изчисляване на алкохолното

- съдържание в кръвта. Съдебномедицинска експертиза на труп при отравяне с етилов алкохол. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
37. Отравяния с атропин и стрихнин. Токсикодинамика и токсикокинетика. Клинична и морфологична картина. Смъртни дози. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
 38. Отравяния с лекарствени средства. Общи данни, особености.
 39. Отравяния със селскостопански препарати. Фосфорорганични съединения. Общи данни, особености.
 40. Отравяния с вещества, водещи до пристрастяване и зависимост от тях. Общи данни. Отравяне с хероин, кокаин, канабис, екстази, амфетамини и други. Кратки сведения.
 41. Особенности на съдебномедицинската експертиза при бактериални хранителни отравяния. Клинична и морфологична картина, необходими допълнителни изследвания. Задачи на съдебномедицинската експертиза при небактериалните хранителни отравяния. Отровни гъби в България. Клинична и морфологична картина, допълнителни изследвания.
 42. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Поводи, методи на изследване, документация. Телесни повреди по нашия Наказателен кодекс. Правни медицински понятия. Определяне на характера на телесната повреда. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Лека телесна повреда - чл.130 от НК.
 43. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Телесни повреди по нашия Наказателен кодекс. Средна телесна повреда – тълкуване на медикобиологичните признаци/чл.129 от НК/
 44. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Телесни повреди по нашия Наказателен кодекс. Тежка телесна повреда - тълкуване на медикобиологичните признаци /чл. 128 от НК/.
 45. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Установяване на пола и половата зрелост. Установяване на половите функции и детеродната способност у мъжа и жената.
 46. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Полови престъпления. Блудство / чл. 149 и 150 от Наказателния кодекс/. Правна регламентация и съдебномедицинска експертиза. Хомосексуални действия /член 157 от Наказателния кодекс/. Правна регламентация и съдебномедицинска експертиза.
 47. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Полови престъпления. Изнасилване /чл. 152 от Наказателния кодекс/. Правна регламентация и съдебномедицинска експертиза.
 48. Съдебномедицинска експертиза при спорен родителски произход. Кратки данни за отделните видове експертизи - кръвнорупова, хромозомна, антропобиометрична, ДНК-профилиране.
 49. Системата АВО и Rh. Общомедицинско и съдебномедицинско значение. Инструкции за определяне на кръвноруповата принадлежност към системите АВО и Rh., за преливане на кръв и еритроцитна маса.
 50. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Установяване на бременност, аборт, станало раждане - кратки данни. Криминален аборт /член 126 от Наказателния кодекс/- правна регламентация и наредба за условията и реда за прекъсване на бремеността.
 51. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Престорени болести и самоувреждания.
 52. Съдебномедицинска идентификация на труп и живо лице. Поводи, задължения на експертизата. Прилагани изследвания.
 53. Съдебномедицинска експертиза на труп. Умиране, смърт, класификация на смъртта. Диагностика на смъртта, мнима смърт. Понятие за мозъчна смърт, клинична смърт и биологична смърт. Критерии за установяване на мозъчна смърт.
 54. Съдебномедицинска класификация на смъртта. Задължения на лекаря при мъртвопроверителство. Определяне на времето на настъпване на смъртта. Суправитални реакции за определяне на давността на смъртта.
 55. Съдебномедицинска експертиза на труп. Задачи на лекаря при огледа на трупа на местопроизшествието. Съдебномедицинска експертиза на труп. Методи. Повторна

- аутопсия и ексхумация. Изследване на трупове с неизвестна самоличност, обезобразени, разчленени и скелетирани трупове.
56. Съдебномедицинска експертиза на труп. Съдебномедицинско изследване на трупове на новородени. Детеубийство /чл.120 и 121 от Наказателния кодекс/. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
 57. Определение за скоропостижна (внезапна) смърт. Фактори благоприятстващи настъпването на скоропостижната смърт. Съдебномедицинска експертиза на трупове на починали възрастни от ненасилствена скоропостижна смърт. Причини за скоропостижната смърт. Скоропостижна смърт в детската възраст.
 58. Съдебномедицинска експертиза на труп. Ранни трупни изменения. Съдебномедицинско значение.
 59. Съдебномедицинска експертиза на труп. Късни трупни изменения. Съдебномедицинско значение.
 60. Съдебномедицинска експертиза на веществени доказателства. Определение. Общи данни. Изземване, опаковане и изпращане на веществени доказателства за изследване.
 61. Съдебномедицинска експертиза на веществени доказателства. Изследване на петна, съмнителни за кръв. Изследване на петна, съмнителни за зацапвания със сперма. Основни въпроси и методи на изследване. Изследване на косми. Основни въпроси и методи на изследване. Изследване на други отделяния, тъкани и органи от човека.
 62. Съдебномедицинска експертиза по писмени данни.
 63. Понятия за медицинска етика, медицински морал. Медицинска деонтология. Медицинско право. Общо определение и връзка между тях. Медицинска деонтология - определение, същност. Деонтологични източници- същност, видове, значение.
 64. Правомерност на медицинската дейност. Професионална правоспособност на медицинските работници. Основни права и задължения на медицинските работници. Съгласието на болния за изследвания и лечение. Извършване на медицинска дейност на съвременното ниво на медицинската наука и практика.
 65. Принудително лечение по Наказателния кодекс. Задължително лечение по Закона за здравето /глава V/ и по Правилника за Приложение на Закона за здравето /раздел III/. Задължителни прегледи, изследвания и медицински манипулации по Закона за здравето.
 66. Прилагане на методи за диагностика и лечение, които водят до временна промяна в съзнанието. Прилагане на нови методи и средства за профилактика, диагностика и лечение. Експеримент върху човека.
 67. Трансплантация на тъкани и органи на човек - нормативна уредба в нашата страна.
 68. Евтаназия - същност, видове.
 69. Класификация на професионалните нарушения и неблагоприятни последици в медицинската практика. Понятие за “безрезултатни престъпления”.
 70. Умишлени престъпления в медицинската практика. Незаконно лекуване. Умишлени престъпления в медицинската практика. Неоказване на медицинска помощ. Нарушение на санитарно - протвоекпидемични правила, правилата за работа с наркотични, силно действащи или отровни вещества. Издаване на чужда тайна. Издаване на неверни медицински документи. Извършване на аборт.
 71. Лекарска професионална тайна. Служебна тайна. Наказателна отговорност.
 72. Наказателна отговорност на медицинските работници при престъпления от непредпазливост. Понятие за “правно - регламентирана дейност”, “източник на повишена опасност”. Форми на непредпазливост - незнание. Немарливост /небрежност/, нехайство, самонадеяност и лекомислие. Съпричинителство в медицинската практика.
 73. Медицинска грешка (лекарска грешка) – определение, същност, видове. Нещастен случай в медицинската практика. Ятрогения – определение, същност.

КОНСПЕКТ ЗА ПРАКТИЧЕН ИЗПИТ
ЗА СПЕЦИАЛИЗАНТИ
ПО СПЕЦИАЛНОСТТА „СЪДЕБНА МЕДИЦИНА И ДЕОНТОЛОГИЯ”

1. Мъртвопроверителство - лекарски задължения.
2. Допълнителни методи за изследване при механични увреждания - проба за пневмоторакс, проба за въздушна емболия, проба за мастна емболия и др.
3. Дифениламинова проба за доказване на неизгорели барутни частици.
4. Проби за доказване на карбоксиемоглобин.
5. Освидетелствуване за употреба на алкохол и наркотични вещества. Ориентировъчни проби за алкохол приложими при живи лица и трупове. Вземане на проби за изследване на алкохол от живо лице и от труп.
6. Макроскопско изследване на косми. Микроскопско изследване на косми.
7. Изготвяне на хистопрепарати от влагалищен секрет.
8. Вземане на проби за химическо изследване при живи лица. Вземане на проби за химическо изследване от трупове.
9. Вземане на материал за вирусологично, бактериологическо, ботаническо и биологично изследване.
10. Достъпни лабораторни изследвания на петна от кръв - ориентировъчни проби. Доказателствени проби за установяване на кръв. Определяне на видовата принадлежност на петна от кръв. Определяне на груповата принадлежност на петна от кръв.
11. Определяне на кръвна група по АВО система.
12. Оглед на местопроизшествие с труп - задължения на лекаря.
13. Вземане на материали за хистологично изследване.
14. Установяване на витална реакция на труп при нараняване.
15. Хисто-диагностика на стар и пресен инфаркт.